

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра культурології та музеєзнавства

«МУЗЕАЛІЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ»

Програма та навчально-методичні матеріали з курсу

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні наук

Спеціальність – В12 Культурологія та музеєзнавство

Освітньо-професійна програма – Цифрові музейні індустрії

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2026

УДК 069:904:94]"04/14"(073)
М89

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 14 від 27.04.2026 р.)

Рецензенти:

Марія Тортіка, доктор історичних наук, професор, професор кафедри культурології та музеєзнавства ХДАК.

Ярослав Ліхолетов, доктор філософії (історія та археологія), заступник директора з наукової та просвітницької роботи Українського державного інституту культурної спадщини.

Укладач:

Ольга Біррова, кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології та музеєзнавства ХДАК.

М89

Музеалізація пам'яток середньовіччя : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, освітньо-проф. програми «Цифрові музейні індустрії», спеціальність В12 «Культурологія та музеєзнавство», галузь знань В«Культура, мистецтво та гуманітарні науки» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т культурології та соц. комунікацій, Каф. культурології та музеєзнавства ; [уклад. О. Ю. Біррова]. Харків : ХДАК, 2026. 23 с.

Навчальна дисципліна «Музеалізація пам'яток середньовіччя» є складовою частиною дисциплін нормативного циклу основного блоку освітньої програми. Дисципліна знайомить з основними подіями в історії ключових держав Європи періоду середньовіччя, з історико-культурною спадщиною цього періоду та варіантами її музеалізації.

УДК 069:904:94]"04/14"(073)

© Харківська державна академія культури, 2026
© Біррова О.Ю., 2026

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МУЗЕАЛІЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачене	Спеціальність – В12 «Культурологія та музеєзнавство». ОПП: «Цифрові музейні індустрії»	Рік підготовки
		1-й
Семестр		
2-й		
Загальна кількість годин – 180	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 120		40
		Семінарські
		20
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: екзамен.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – сформувати у студентів цілісне уявлення про процеси збереження, інтерпретації, музеалізації та популяризації пам'яток середньовічної історико-культурної спадщини в музейному та позамузейному просторі, на основі розуміння ключових історичних процесів середньовіччя.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомити студентів з ключовими джерелами та історичними подіями часів середньовіччя.
2. Розуміти особливості інтерпретації пам'яток середньовіччя.
3. Здатність проводити аналіз та класифікацію середньовічних пам'яток.
4. Сприяти перетворенню набутих знань у тверді переконання.
5. Формування у студентської молоді активної громадянської позиції.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна.

Загальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

- СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно до розуміння тенденцій розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі.
- СК 2. Здатність оцінювати найважливіші події та явища української історії у контексті світової історії.
- СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'яткоохоронного законодавства.
- СК 11. Комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними і пам'яткоохоронними інституціями.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Використовувати міждисциплінарний підхід в атрибуції об'єктів історико-культурної спадщини.

ПРН 2. Аналізувати й узагальнювати історико-культурний матеріал у певній системі.

ПРН 8. Проводити наукове дослідження нерухомих пам'яток та визначати розмір та значення їх історико-культурної цінності.

ПРН 11. Проводити пошукову роботу з метою з'ясування перспектив виявлення нових, значущих з точки зору обліку, об'єктів культурної спадщини.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання та підсумкова форма контролю

Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента.

Підсумковий контроль здійснюється у формі тестового екзамену: оцінюється повнота та сутність знань, вміння відповідати на питання, визначати тенденції й особливості.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) виступ на семінарському занятті із доповіддю;
- 2) доповнення на семінарському занятті, формулювання запитань до виступаючого;
- 3) участь у дискусії та обговоренні, робота у групах;
- 4) виконання самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання за 100 бальною рейтинговою шкалою

Відповідь оцінюється за такими критеріями:

- точність відтворення змісту понять, використання професійної термінології;

- повнота, глибина, системність знань;
- здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати;
- уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо;

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Музеалізація пам'яток середньовіччя» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової екзаменаційного кредиту:

Для екзамену

Теми 1-10	Теми 11-20	Підсумковий контроль (екзамен)
30 %	30 %	40 %
		Екзаменаційна сесія

Кількість тижнів для теоретичної підготовки – 15, тем – 20.

2. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Семін.	Сам. роб.
Тема 1. Періодизація та джерела. Середньовіччя як історична епоха та об'єкт музеалізації.	10	2	2	6
Тема 2. Антична спадщина і формування середньовічного світу.	8	2		6
Тема 3. Візантійська імперія: історія, міста, сакральна спадщина.	10	2	2	6
Тема 4. Перші державні утворення в Західній Європі.	10	2	2	6
Тема 5. Західна Європа наприкінці раннього середньовіччя. Виникнення міст.	10	2	2	6
Тема 6. Історико-культурні пам'ятки раннього середньовіччя, їх музеалізація та сучасна інтерпретація.	10	2	2	6
Тема 7. Поширення християнства, хрестові	10	2	2	6

походи та їх наслідки в культурі Європи.				
Тема 8. Англія XI – XV ст. та зміна суспільно-культурної парадигми.	8	2		6
Тема 9. Німеччина та Скандинавські країни XI – XV ст.	8	2		6
Тема 10. Франція XI – XV ст. – нові культурні здобутки.	8	2		6
Тема 11. Країни Піренейського півострову XI – XV ст.	8	2		6
Тема 12. Візантія XI – XV ст. Падіння імперії та її історико-культурна спадщина.	10	2	2	6
Тема 13. Великі географічні відкриття та їх історико-культурне значення.	8	2		6
Тема 14. Культура середньовічної Європи XI – XV ст.	10	2	2	6
Тема 15. Німеччина в XVI – на початку XVII ст. та трансформація середньовічної культурної спадщини.	10	2	2	6
Тема 16. Реформація в Швейцарії.	8	2		6
Тема 17. Революція в Нідерландах та її історико-культурне значення.	8	2		6
Тема 18. Англія в XVI – на початку XVII ст. та трансформація середньовічної культурної спадщини.	8	2		6
Тема 19. Франція XVI – на початку XVII ст.	8	2		6
Тема 20. Нематеріальна культурна спадщина Європи доби середньовіччя.	10	2	2	6
Разом:	180	40	20	120

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Періодизація та джерела. Середньовіччя як історична епоха та об'єкт музеалізації.

Предмет та періодизація курсу. Основна література з курсу. Джерельна база даного історичного періоду. Основні поняття та терміни. Види історико-культурного надбання. Особливості музеалізації пам'яток середньовіччя.

Тема 2. Антична спадщина і формування середньовічного світу.

Володіння Західної Римської імперії в Європі. Архітектурні, художні та літературні традиції античності в ранньому середньовіччі. Формування середньовічного світогляду.

Тема 3. Візантійська імперія: історія, міста, сакральна спадщина.

Східна Римська імперія: становлення та розвиток. Устрій, розвиток феодальних відносин, законодавство, культура. Сакральна архітектура: собори, монастирі, іконопис, культурна парадигма (ісіхія). Візантійська спадщина та її вплив на християнський світ Східної Європи.

Тема 4. Перші державні утворення в Західній Європі.

Європейські союзи племен. Зародження феодальних відносин. Падіння Західної Римської імперії. Утворення варварських держав. Франкське завоювання Галії. Держави Меровінгів та Каролінгів. Салічна правда. Верденський розділ.

Тема 5. Західна Європа наприкінці раннього середньовіччя. Виникнення міст.

Розвиток натурального господарства. Стани суспільства. Європейські держави в X-XI ст.: Франція, Англія, Німеччина, Іспанія. Виникнення європейських міст: теорії, планування та архітектура.

Тема 6. Історико-культурні пам'ятки раннього середньовіччя, їх музеалізація та сучасна інтерпретація.

Перші архітектурні споруди в Аахені та інших містах: світська та церковна архітектура. Письмові пам'ятки.

Тема 7. Поширення християнства, хрестові походи та їх наслідки в культурі Європи.

Церква в часи раннього середньовіччя. Оформлення християнської догматики та символіки. Заснування монастирів. Причини хрестових походів. Лицарські ордени. Держави хрестоносців на Сході. Наслідки походів.

Тема 8. Англія XI – XV ст. та зміна суспільно-культурної парадигми.

Норманське завоювання Англії. Завершення процесу феодалізації «Книга Страшного Суду». Розвиток міст. Завоювання Ірландії та спроби завоювання Шотландії. Формування єдиної народності. Велика хартія вольностей. Англійський парламент. «Старе» та «нове» дворянство.

Тема 9. Німеччина та Скандинавські країни XI – XV ст.

Розвиток міст. Еволюція аграрних відносин. Священна Римська імперія. Політичний розвиток Німеччини.

Скандинавські країни в XII—XV ст. та формування феодального устрою в Норвегії та Швеції. Розбудова міст. Війна Данії з Ганзою.

Тема 10. Франція XI – XV ст. – нові культурні здобутки.

Особливості процесу формування станів суспільства. Міста в XI—XIII ст. Збільшення королівського домену. Боротьба з папством та виникнення Генеральних штатів, їх структура та організація. Сторічна віна. Жакерія.

Тема 11. Країни Піренейського півострову XI – XV ст.

Реконкіста. Економічний розвиток півострова. Церква та її розвиток в Італії в XI—XII ст. Розбудова міст та їх політичний устрій. Папська область та її положення. Боротьба міст Північної та Середньої Італії проти німецьких феодалів.

Тема 12. Візантія XI – XV ст. Падіння імперії та її історико-культурна спадщина.

Стани в візантійському суспільстві. Церковні рухи та їх наслідки. Латинська імперія: особливості та наслідки. Відновлення Візантійської імперії. Візантійські міста. Культура Візантії та культурна спадщина. Розвиток наукових знань.

Тема 13. Великі географічні відкриття та їх історико-культурне значення.

Відкриття нових морських шляхів і земель. Контакти з іншими культурами: поява нових матеріальних пам'яток — карт, навігаційних приладів, творів мистецтва. Розвиток торгівлі, колонізації та культурних обмінів.

Тема 14. Культура середньовічної Європи XI – XV ст.

Освіта: від початкової до університетів. Використання грецького епосу. Лицарська культура. Міська культура. Народна культура. Ранній гуманізм в Італії. Музеалізація європейської культури цього періоду.

Тема 15. Німеччина в XVI – на початку XVII ст. та трансформація середньовічної культурної спадщини.

Гуманізм в Німеччині. Лютер та початок Реформації. Початок Великої селянської війни. Зміна німецької культурної та суспільної парадигми.

Тема 16. Реформація в Швейцарії.

Політичний розвиток швейцарських кантонів. Початок Реформації в Швейцарії. У. Цвінглі та його вчення. Кальвінізм. Наслідки Реформації в Швейцарії. Орден Єзуїтів.

Тема 17. Революція в Нідерландах та її історико-культурне значення.

Нідерланди на початок XVI ст. Нідерландська революція. Політика принца Оранського. Південні Нідерланди в першій половині XVII ст. Вестфальський мир.

Тема 18. Англія в XVI – на початку XVII ст. та трансформація середньовічної

культурної спадщини.

Розвиток англійської промисловості. Абсолютизм в Англії. Англо-шотландські війни. Загострення соціальних питань. Англіканська церква та її особливості, зміна культурної парадигми.

Тема 19. Франція XVI – на початку XVII ст.

Сільське господарство, промисловість, торгівля. Положення французького абсолютизму. Реформаційний рух у Франції. Початок громадянської війни. Паризька ліга. Нанський едикт. Пам'ятки Франції цього періоду.

Тема 20. Нематеріальна культурна спадщина Європи доби середньовіччя.

Нематеріальна культурна спадщина середньовічної Європи: усні традиції, обряди, звичаї, музика та ремісничі знання. Вплив католицизму та протестантських церков. Соціальні норми та культурна ідентичність суспільства.

3. МЕТОДОЛОГІЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Теми семінарських занять

№ п/п	Назва	Кількість годин
1	Пам'ятка середньовіччя як історичне джерело.	2
2	Антична спадщина у середньовічній Європі.	2
3	Візантійська імперія: історія, міста, сакральна спадщина.	2
4	Романська і готична Європа.	2
5	Середньовічне місто як комплексна пам'ятка.	2
6	Замок і фортеця як історичні пам'ятки.	2
7	Повсякденне життя середньовічної людини в сучасних музеях.	2
8	Реформація та зміна культурної парадигми Європи.	2
9	Візантія, Османський світ і злам середньовічної традиції.	2

10	Великі географічні відкриття і зміна середньовічної картини світу.	2
Разом:		20

Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва	Кількість годин
1	Писемні джерела середньовіччя.	6
2	Вплив римської культури на середньовіччя.	6
3	Аналіз візантійського впливу на культуру Східної Європи.	6
4	Салічна правда: значення пам'ятки.	6
5	Особливості міської архітектури раннього середньовіччя.	6
6	Особливості романської архітектури.	6
7	Наслідки хрестових походів для Західної Європи	6
8	Хартія вольностей: основний зміст та значення.	6
9	Особливості розвитку Скандинавії XI-XV ст.	6
10	Проаналізувати зміни в культурі Франції XI-XVст.	6
11	Завершення процесу звільнення Піренейського півострову.	6
12	Визначити причини падіння Візантії та невдалої спроби Флорентійської унії.	6
13	Дослідити наслідки Великих географічних відкриттів.	6
14	Процес створення перших університетів в Європі.	6
15	Охарактеризуйте причини Реформації в Німеччині.	6
16	Проаналізуйте реформаційні рухи в Швейцарії.	6
17	Наслідки революції в Нідерландах.	6
18	Історико-культурні об'єкти Англії доби Ренесансу.	6
19	Становлення стилю бароко у Франції.	6
20	Назвіть особливості показу нематеріальної культурної спадщини.	6
Разом:		120

Завдання до практичних занять та самостійної роботи студентів

Теми семінарських занять

Семінарське заняття №1

Тема. Пам'ятка середньовіччя як історичне джерело.

Питання для обговорення:

1. Письмові пам'ятки та їх різновиди.
2. Які елементи середньовічної споруди можна «прочитати» історично (функції, статус, ідеологія)?
3. Чи може музеалізація змінювати історичне значення пам'ятки?

Література:

Семінарське заняття №2

Тема: Антична спадщина у середньовічній Європі.

Питання для обговорення:

1. Як середньовічне суспільство вчинило з античними пам'ятками?
2. Чи впливало повторне використання античних споруд на історичну пам'ять?
3. Чи можна вважати споліі формою «діалогу» між епохами?

Література:

Розбір кейсів.

Семінарське заняття №3

Тема 3. Візантійська імперія: історія, міста, сакральна спадщина.

Питання для обговорення:

1. Пам'ятки Візантії в Європі.
2. Сучасна Туреччина та візантійська спадщина.
3. Софія: сакральна пам'ятка чи політичний символ?

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №4

Тема: Романська і готична Європа.

Питання для обговорення:

1. Чи можна архітектуру соборів вважати «мовою» середньовічного міста?
2. Наскільки допустимою є реставрація готичної пластики?
3. Як музеї пояснюють складну символіку готики сучасному відвідувачу?

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №5

Тема: Середньовічне місто як комплексна пам'ятка.

Питання для обговорення:

1. Особливості музеєфікації центральної частини міста.
2. Конфронтація між місцевими мешканцями та туристичною сферою.
3. Чи руйнує туризм автентичність середньовічних міст?

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №6

Тема: Замок і фортеця як історичні пам'ятки.

Питання для обговорення:

1. Чи всі замки були оборонними спорудами?
2. Чи допустимі реконструкції історичних інтер'єрів?
3. Межа між історичним відтворенням і туристичним шоу.

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №7

Тема: Повсякденне життя середньовічної людини в сучасних музеях.

Питання для обговорення:

1. Відображення повсякденного життя середньовічної людини в сучасних музеях Європи.
2. Особливості європейський скансенів.

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №8

Тема: Реформація та зміна культурної парадигми Європи.

Питання для обговорення:

1. Різновиди протестантських напрямків.
2. Зміна релігійної парадигми Європи.

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №9

Тема: Візантія, Османський світ і злам середньовічної традиції.

Питання для обговорення:

1. 1453 р. для Європи та Візантії.
2. Як османська влада переосмислила візантійські пам'ятки?
3. Чи можна вважати трансформацію храмів формою культурної спадкоємності?

Розбір кейсів.

Література:

Семінарське заняття №10

Тема: Великі географічні відкриття і зміна середньовічної картини світу.

Питання для обговорення:

1. Наслідки відкриттів.
2. Вплив географічних відкриттів на середньовічну культуру.

Розбір кейсів.

Література:

Теми самостійної роботи

Самостійна робота №1

Тема. Писемні джерела середньовіччя.

Завдання:

1. Зробити класифікацію писемних джерел середньовічної Європи.

Література:

Самостійна робота №2

Тема. Вплив римської культури на середньовіччя.

Завдання:

1. Проаналізувати які знання античності стали базисом для подальшого розвитку середньовічної культури Європи.

Література:

Самостійна робота №3

Тема. Аналіз візантійського впливу на культуру Східної Європи.

Завдання:

1. Проаналізувати вплив візантійської традиції на культуру Київської Русі.

Література:

Самостійна робота №4

Тема. Салічна правда: значення пам'ятки.

Завдання:

1. Охарактеризувати основний зміст та значення документу.

Література:

Самостійна робота №5

Тема. Особливості міської архітектури раннього середньовіччя.

Завдання:

1. Визначити структуру середньовічного міста.

Література:

Самостійна робота №6

Тема. Особливості романської архітектури.

Завдання:

1. Виділити головні критерії архітектурних пам'яток романського стилю.

Література:

Самостійна робота №7

Тема. Наслідки хрестових походів для Західної Європи

Завдання:

1. Вказати, які наслідки мали хрестові походи для країн Західної Європи.

Література:

Самостійна робота №8

Тема. Хартія вольностей: основний зміст та значення.

Завдання:

1. Проаналізувати зміст та історичне значення документу.

Література:

Самостійна робота №9

Тема. Особливості розвитку Скандинавії XI-XVIII ст.

Завдання:

1. Охарактеризувати в чому полягали особливості розвитку країн цього регіону.

Література:

Самостійна робота №10

Тема. Проаналізувати зміни в культурі Франції XI-XVст.

Завдання:

1. Вказати зміни в культурі означеного періоду.

Література:

Самостійна робота №11

Тема. Завершення процесу звільнення Піренейського півострову.

Завдання:

1. Проаналізувати значення Реконкісти для країн півострову.

Література:

Самостійна робота №12

Тема. Визначити причини падіння Візантії та невдалої спроби Флорентійської унії.

Завдання:

1. Написати основні причини падіння Візантійської імперії.

Література:

Самостійна робота №13

Тема. Дослідити наслідки Великих географічних відкриттів.

Завдання:

1. Охарактеризувати наслідки географічних відкриттів.

Література:

Самостійна робота №14

Тема. Процес створення перших університетів в Європі.

Завдання:

1. Охарактеризувати історію заснування будь-якого середньовічного університету на ваш вибір.

Література:

Самостійна робота №15

Тема. Охарактеризуйте причини Реформації в Німеччині.

Завдання:

1. Охарактеризувати причини Реформації в Німеччині.

Література:

Самостійна робота №16

Тема. Проаналізуйте реформаційні рухи в Швейцарії.

Завдання:

1. Проаналізувати рухи У. Цвінглі та Ж. Кальвіна.

Література:

Самостійна робота №17

Тема. Наслідки революції в Нідерландах.

Завдання:

1. Які наслідки мала революція для Нідерландів та середньовічної Європи.

Література:

Самостійна робота №18

Тема. Історико-культурні об'єкти Англії доби Ренесансу.

Завдання:

1. Проаналізувати будь-який об'єкт на ваш вибір: описати його історичне та культурне значення.

Література:

Самостійна робота №19

Тема. Становлення стилю бароко у Франції.

Завдання:

1. Вказати основні ознаки стилю.

Література:

Самостійна робота №20

Тема. Назвіть особливості показу нематеріальної культурної спадщини.

Завдання:

1. Вкажіть, яким чином можно музеалізуватися нематеріальна культурна спадщина.

Література:

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використовуються такі методи:

- пояснювально-ілюстративний (демонстрація ілюстрацій, візуальний супровід лекційних і семінарських занять через презентації, демонстрацію відеофрагментів, відеолекція),

- репродуктивний (оглядова, тематична лекція),

- метод проблемного викладання (постановка проблемних питань на лекції або проблемних задач на практичному занятті, проблемна лекція, кейси),

- частково-пошуковий (евристична бесіда, аналіз текстів першоджерел на семінарському занятті, постановка завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через смартфон). Проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; інтерактивні методи (діалог Сократа), розбір кейсів.

Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод:

- підготовка повідомлення /доповіді (з презентацією/або без неї),
- пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.

5. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми контролю

№з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Семінарські заняття
2.	Самостійна робота	Есе, доповіді
3.	Підсумковий контроль	Екзамен

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовки здобувача до виконання конкретної роботи. Оцінювання самостійної роботи й активності здобувача здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язування завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Підсумковий контроль. Екзамен. Підсумковий контроль знань передбачений у формі екзаменаційного тестування, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Завдання, передбачені програмою, мають бути виконані вчасно у встановлені терміни. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності. Виступи та презентації мають бути авторськими та оригінальними. Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

																				Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
5	1	5	5	5	5	5	1	1	1	1	5	1	5	5	1	1	1	1	5	40	100

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Обов'язкова

Основна література

1. Балух В. О. Коцур В. П. Історія середніх віків Т.1., 2010.
2. Балух В. О. Коцур В. П. Історія середніх віків Т.2. Ч.1., 2011.

Допоміжна

3. Бірнова О. Ю. Історико-культурна спадщина України: цифрові технології збереження та популяризація в умовах воєнних дій // Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах «Грані». Серія «Історичні науки» / Дніпров. нац. ун-т ім. О. Гончара, Дніпро, 2023. Т. 26, № 5. С. 90–94.
4. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: посібник / Перекл. з нім. В. Лозинський та ін. Львів: «Літопис», 2005. 632 с.
5. Історія середніх віків. Онлайн хрестоматія // <https://sites.google.com/view/history-of-the-middle-ages/12>
6. Історія Візантії. Вступ до візантиністики / За ред. С.Б.Сорочана і Л.В.Войтовича. – Львів: Видавництво «Апріорі», 2011. – 880 с.
7. Салата О. О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – 164 с.
8. Основи музеєзнавства: навч. посіб. / О.В. Виноградова, В.Г. Дарчук. – Львів: "Магнолія 2006", 2025. -179 с.
9. Рассел Б. Історія Західної філософії. – К., 1995 // <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>
10. Сабадаш Ю. С. Гуманізм як феномен італійської культури : монографія. – К.: ДАКККіМ, 2008. – 361 с.
11. Семко Я. С. Лицарство та хрестові походи середньовіччя: документи та матеріали: навчальний посібник. – Одеса : Ун-т Ушинського, 2022. – 229 с.

Інформаційний ресурс

12. Джерела https://pidru4niki.com/1580011958621/pravo/salichna_pravda#288

НАВЧАЛЬНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

«МУЗЕАЛІЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ»

Освітньо-професійна програма – «Цифрові музейні індустрії»

Спеціальність – В12 Культурологія та музеєзнавство

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні наук

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Укладач:

Бірьова Ольга Юріївна,

кандидат історичних наук,

доцент кафедри культурології та музеєзнавства ХДАК

Друкується в авторській редакції

Адреса видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057)731-13-85. e-mail: nmr-academy@xdak.ukr.education